

Homenatge a en Jurek

Jerzy Kukuczka, Jurek per als seus amics, va caure a prop del cim del Lhotse, a 8.350 m; amb ell desapareixia també aquest preciós ideal que ell ha sabut representar per a molts de nosaltres. Ja no podem somniar més les gestes que em Jurek hauria assolit aviat, ni sabrem mai com s'hauria enfrontat a d'altres reptes en un futur més llunyà. D'ara endavant, no podrà ésser per a nosaltres més que un record, un símbol; però serà també aquesta referència estable, inestimable que sempre ha sabut ser, i que nosaltres li hem reconegut sempre. Les seves passes les segueixen avui d'altres, que tenen les mateixes idees i una talla comparable: es diuen Wojtek Kurtyka, Doug Scott, Tomo Cesen, per anomenar-ne només uns quants.

Kukuczka va practicar fins al final un alpinisme clàssic-romàntic que ell ha sabut portar al nivell més alt de la perfecció, tot i que va començar a l'entorn dels anys 70, és a dir en una època que no tenia gran cosa a veure amb la tradició, ni pels objectius ni pels mitjans. I no obstant, ningú no ha sabut tant com ell i un petit nombre dels seus companys; potser per la força de les coses, perquè no disposaven de recursos financers, estalviar-se aquest progrés tècnic, i per tant també psíquic que s'ha desenvolupat a un ritme desfermat, contaminant-ho tot, cada cop més, capgirant fins a gairebé fer-los fondre els límits de l'impossible, i el sentit mateix de la gesta. Si és "per la força de les coses", això ens vindria a demostrar una vegada més que els mals, al capdevall, no s'esdevenen només per a perjudicar-nos.

Als vint anys en prou feines, en Jurek es fa notar als Tatras, als quals s'enfronta a l'estiu i a l'hivern per a itineraris extrems, posant sempre a prova les seves qualitats físiques d'escalador i una excepcional força de caràcter, ja confirmada per un ofici d'home de poble. Els anys de la contestació esdevinguda als països lliures d'Europa coincideixen amb la seva formació d'alpinista; però per ell, polonès, no serà pas cosa de reivindicacions socials ni existencials. En revenja, ell dedica tota la seva energia, i la seva determinació a ser cada vegada més fort i més competent, per tal de poder obtenir de les autoritats del seu país un permís i un mínim d'ajuda material que li permetin d'anar-se'n a aquell Himalaia amb el qual somnia. Això després d'haver vençut, com prova final, algunes de les parets més difícils dels alps. Així comença una sèrie d'expedicions himalaienques que el portaran, entre el 1979 i 1987, a fer l'ascensió de tots els cims que sobrepassen els 8.000 m.

És, doncs, realitzant ascensions de vegades en solitari, sovint per vies extremes, i ben sovint enfrontant-se a condicions climàtiques particulars, que en Jurek, en el breu espai de vuit anys solament, escala els cims de les 14 muntanyes més altes de la terra —i dues d'elles fins i tots dues vegades—. I ho fa obrint deu vies noves, realitzant quatre primeres hivernals, i sense haver recorregut mai a bombones d'oxigen. Una altra característica del seu estil és que ell evita tota bullanga sobre els seus projectes i les seves conquestes, cosa que no és el cas dels aventurers del negoci i de l'espectacle que proliferen avui dia. En Jurek no és pas —i li importa ben poc— el primer home a realitzar l'extraordinari rècord dels catorze 8.000; tant mateix, per cada cim conquerit duu a terme una autèntica gesta d'alpinisme veritablement als límits actuals del que és humanament possible.